

PEDRA SECA

Xavier Gual

EMPRESARI @xaviergual

BRANQUES MORTES

L'alcalde de Castellar del Riu, municipi que custodia els mítics dos Pins de les Tres Branques, el Vell (mort el 1913) i el Jove, ha declarat després del fracàs de públic del darrer Aplec a Campllong que cal renovar-se o morir. Té tota la raó i el meu suggeriment és que opti per la segona opció respecte de la històrica congregació recuperada el 1980. Hauria d'acabar-lo ara amb discreció i no allargar l'agonia. La trobada que se celebra (celebrava) el tercer diumenge de juliol no aguanta per enlloc. Tal com li va passar al pi original fa més de cent anys, a poc a poc, la concentració ha anat perdent verdor com la soca monumental i fa anys es va convocant amb turments i patiment a causa de les accions de trinxeraires de poca entitat, similars als que de tant en tant proven de xerrar alguna de les branques. Els organitzadors actuals la mantenen amb penes i treballs, artificiosament i mancats d'assistents. El futur és molt dubtós si no aconseguen tornar a

convocar-ne uns quants milers com va passar els primers anys de la recuperació democràtica. Fou durant els vuitanta, amb les primeres aromes del nacionalisme pujolià que tot ho volia abraçar, quan es van fer actes multitudinaris de demandes catalanistes homologables als Onze de Setembre d'aquella època. Era quan els convergents eren poc o gens independentistes, almenys pel que fa al discurs oficial dels seus dirigents. La convivència per unes hores amb ERC i grups tipus MDT (part de la prehistòria de la CUP) derivava sovint en conflictes. Allà dalt, es van cremar banderes espanyoles amb gran escàndol, hi va haver baralles entre grups diversos i encaputxats de malèvoles intencions. Un any hi va haver una batussa amb la munició preferida dels catalans abrandats de tots els temps: el cop de roc.

«El futur és molt dubtós si no aconseguen tornar a convocar milers d'assistents com va passar els primers anys»

Mentre les pedres volaven i feien algun trauc en algun cap, tot va decaure i fou abandonada per molts grups, que se'n van allunyar. En aquests darrers anys s'ha comprovat que costa ressuscitar els morts, diguin el que diguin les escriptures i els poemes d'en Verdager. Amb el discórrer dels nous temps, s'han succeït tota mena d'intents, clàssics i moderns. S'ha fet sobrevolar un dron per obtenir-ne una visió panoràmica. Tot i això, en les darreres ocasions els congregats s'han comptat per centenes o només per algunes desenes. Alguns molt perjudicats pels anys, sobrepassats per la seva irrellevància i per un cert punt de friquisme. Poquíssims i peculiars patriotes catalans s'han anat trobant entre les grans soques, un parell de parades de productes estelats i un cotxe amb les portes obertes per fer escoltar les notes dels Segadors o del Cant de la Senyera com en una festa tronada. Agradi o no, s'ha anat desconectant dels usos i costums de la societat actual. Mentrestant, ha

anat arribant la gran efervescència política en la qual estem instal·lats des de fa un bon grapat d'anys i les preferències de les concentracions han mutat. L'inventari disponible per reviure és trist i escàs. El Pi Vell s'està fossilitzant i han atemptat contra ell moltes vegades i amb èxit. Una branca la sostenen unes tires d'acer inoxidable en una visió feble i estranya. El Jove també l'han tallat parcialment i la seva supervivència està en qüestió. Tots dos han estat mutilats. El terme on van arrelar és un municipi petit i mancat de recursos. Sols no poden fer res per trobar una nova vida a tot plegat. Sota la cobertura d'una ciutat més gran els seus tècnics podrien presentar algunes propostes i els polítics destinar-hi un pressupost per recuperar presència. Però no hi ha ni diners per instal·lar-hi càmeres al voltant i as-

«Agradi o no, l'aplec s'ha anat desconectant dels usos i costums de la societat actual»

segurar que no els tornin a provar de malmetre més encara. Pot passar que qualsevol dia hi tornin per la manca de mesures coercitives o de vigilància. Si la indignació i els plors els dies que atempten contra els arbres s'haguessin convertit en mobilitzacions, tot seria diferent. Però no es coneix cap proposta sobre el que es podria fer per recuperar la festa o per donar-lo seguretat. Mentrestant, a Berga es preparen per al seu setembre gloriós, ara sí, amb les masses acudint-hi. El primer dissabte del mes es farà una segona Patum amb motiu dels actes del centenari de la Coronació de la Mare de Déu de Queralt. Aquella verge que veneren fins i tot els berguedans que no creuen en Déu. I per contraposició a l'Aplec dels pins, per la Diada s'esperen cinquanta mil persones (en una ciutat de setze mil) després d'haver estat una de les seues escollides per l'ANC juntament amb Salt, Barcelona, Lleida i Tarragona. Prats buits, carrers plens. Temps d'urbanites.

DE HASTINGS AL BREXIT

PERSPECTIVA

Jaume Farguell i Sitges

PRESIDENT DEL CASAL D'EUROPA AL BERGUEDA

El lector habitual sap prou bé la meua debilitat per analitzar, sempre que resulti possible i en perspectiva històrica, qualsevol esdeveniment present.

El cas és que el dia 14 d'octubre d'aquest 2016, any d'aprovació en referèndum del Brexit britànic, es dona també la circumstància de complir-se el 950 aniversari de la decisiva batalla de Hastings, en la qual l'any 1066 Guillem, duc de Normandia, conquerí Anglaterra i, separant-la definitivament del domini cèltic, la incorporà per cultura, geografia i història a l'Europa continental.

La foto adjunta reproduïx una de les 58 imatges del no menys famós tapís de Bayeux, de 70 metres de llarg, avui conservat a la ciutat normanda del mateix nom que, talment com fidedigne reportatge, mostra els preparatius i episodis diversos d'aquella tan famosa batalla europea.

I posats a rememorar moments històrics transcendentals, cal no oblidar-ne un de ben recent que el 1994, amb la inauguració de l'Eurotúnel de més de 50 quilòme-

tres de longitud, significà la definitiva connexió territorial, relligant per sempre més França amb el Regne Unit. Una colossal obra, aquesta, ja dissenyada per Napoleó l'any 1802, però aleshores no executada per òbvia manca de recursos tècnics.

I pel que fa a la Unió Europea, tardà i sempre reticent, el Regne Unit no s'hi incorporà fins al 1973, setze anys després de la seva creació pel Tractat de Roma del 1957. Cal afegir que posteriorment ja res no volgué saber, l'any 2001, d'integració a la Zona Euro llavors creada. El terratrèmol ocasionat avui per la victòria del Brexit planteja de bell antuvi dues qüestions fonamentals.

La primera, d'estrictes i concretes conseqüències recíproques entre la UE dels 27 membres restants i la Gran Bretanya, deriva de la profunda esclatxa política generada pel sorprenent resultat d'un referèndum no vinculant, però decididament no repetible per raons de seriositat política i pel ferm determini de la nova presidenta britànica, Theresa May.

El dilema consisteix a dirimir si la definitiva desconexió ha de fer-se, com preconcintza May, a través d'un Brexit de via lenta i ordenada fins al final del 2018, que garanteixi l'accés del Regne Unit al mercat comunitari en unes condicions que permetin als anglesos haver de pagar a la UE un preu raonable pel seu desafiament. O bé altrament, de la forma immediata que quasi amenaçadorament sembla exigir el president de la Comissió Euro-

El famós tapís de Bayeux

pea, Jean-Claude Juncker. Però el segon i molt més greu escenari que es planteja a nivell més ampli seria el desencadenament d'un efecte contagi vers altres estats membres de la Unió Europea. Desarmats, els pobres, davant les mesures d'austeritat imposades, i indignats els rics davant la incontrolable allau de refugiats. Aquest supòsit podria fatalment provocar la desintegració de l'edifici comunitari. Davant aquest preocupant repte cada vegada més veus es pronuncien per un nou projecte europeu de dues velocitats. En fi, que la sortida de l'altiva Gran Bretanya de la tan treballada Unió Europea no és una bona notícia. Per raons econòmiques, perquè els grans i emergents espais mundials de riquesa

fan cada dia més petit i menys competitiu l'espai europeu. I, no ho oblidem tampoc, per raons històriques i culturals. Perquè som massa els qui creiem en una realitat europea i en el seu comú i paral·lel llegat: d'Anselm de Canterbury a Ramon Llull, de Chaucer a Ausiàs March, de Turner a Ramon Casas, d'Escòcia a Catalunya. I mil exemples més, com el del tapís de Bayeux i l'igualmente universal, contemporani i minuciosament narratiu de la Creació a la catedral de Girona. Francament, no deixo d'imaginar què succeiria si avui aixequés el cap el gran Winston Churchill i repetís aquell memorable discurs seu de Zuric, el 19 de setembre del 1946, quan proposà, com a garantia de la pau futura i definitiva, la creació d'uns Estats Units Europeus.

ARXIU PARTICULAR